

## Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 11, 2023

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

### INHOUDSOPGAVE

#### Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2023:1564](#) 08-08-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:1924](#) 08-08-2023

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:2466](#) 25-07-2023

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:2456](#) 25-07-2023

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:2451](#) 25-07-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:1813](#) 25-07-2023

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2023:1443](#) 01-06-2023

#### Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2023:4936](#) 09-08-2023

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2023:11997](#) 08-08-2023

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2023:3325](#) 08-08-2023

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2023:4535](#) 27-07-2023

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:5607](#) 26-07-2023

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2023:3787](#) 26-07-2023

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:5330](#) 26-07-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:6997](#) 19-07-2023

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2023:4665](#) 19-07-2023

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:5378](#) 10-07-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:5703](#) 30-06-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:6866](#) 29-06-2023

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:5989](#) 27-06-2023

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2023:4278](#) 20-06-2023

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:4923](#) 07-06-2023

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:5163](#) 01-06-2023

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:2105](#) 17-05-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:5753](#) 16-05-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:5400](#) 10-01-2023

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2022:6546](#) 11-05-2022

## **Antillen**

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGCAA:2023:101](#) 31-05-2023

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGCAA:2023:143](#) 26-04-2023

## RECHTSPRAAK

***Verzoek om alsnog beneficiair te mogen aanvaarden wordt toegewezen.***

Enig erfgenaam X verzoekt de nalatenschap van haar moeder/erflaatster alsnog beneficiair te mogen aanvaarden. Erflaatster is overleden in 2021. Haar echtgenoot was in 1980 overleden en had zijn zes kinderen [belanghebbenden] tot zijn erfgenamen benoemd, en aan zijn echtgenote het recht van vruchtgebruik van o.m. diverse roerende zaken, twee appartementsrechten en een onverdeeld aandeel in twee obligatieleningen ('notes') gelegateerd. Na het overlijden van erflaatster hebben de kinderen/belanghebbenden afgifte van deze goederen gevorderd en zijn de appartementsrechten door Y, de executeur in de nalatenschap van erflaatster, afgegeven. De erven/kinderen/belanghebbenden hebben Y, in zijn vermelde hoedanigheid, en X in rechte betrokken en afgifte gevorderd van diverse zaken en het onverdeelde aandeel in de twee obligatieleningen, althans afgifte van hetgeen daarvoor in de plaats is getreden, althans betaling van de waarde daarvan, zijnde € 331.486,39. Daarnaast hebben zij schadevergoedingen ten bedrage van € 29.040 en € 21.600 gevorderd wegens respectievelijk het verzaken, door erflaatster, van het verrichten van onderhoud aan de appartementen en het nalaten om jaarlijks huurverhogingen op te leggen. De kantonrechter wijst de gestelde gronden voor niet-ontvankelijkheid van het verzoek af. Er staat weliswaar nog niet in rechte vast dat de vorderingen worden toegewezen, maar er is wel sprake van een potentiële schuld. Ter zake van de termijn waarbinnen het verzoek is ingediend, overweegt de kantonrechter dat het feit dat er contact is geweest met de betrokken notaris en de executeur nog niet wil zeggen dat X van de aanspraken/vorderingen wist. Uit de feiten kan naar het oordeel van de kantonrechter niet worden geconcludeerd dat X op het moment van aanvaarden bekend was met een schuld van die nalatenschap, noch dat zij er rekening mee had moeten houden dat de erven een vordering op de nalatenschap hebben, althans pretenderen. In de correspondentie is de executeur weliswaar geattendeerd op het (op dat moment geëindigde) vruchtgebruik maar is geen gewag gemaakt van enige geldvordering. Dat de erven op enig ander moment of op enige andere wijze voordat X de nalatenschap zuiver aanvaardde aan haar hun vordering bekend hebben gemaakt, is niet gesteld of gebleken. De enkele bekendheid van X met het bestaan van vruchtgebruik op verschillende goederen is geen reden om een extra onderzoekplicht aan te nemen. X verklaart dat erflaatster had gezegd

dat zij zich geen zorgen hoefde te maken over de nalatenschap en ook heeft X zich door de notaris laten informeren. Die kende erflaatster en had geen reden om te veronderstellen dat er ter zake van haar nalatenschap problemen zouden kunnen komen. Voor hem waren er geen belemmeringen die aanleiding vormden om X af te raden de nalatenschap zuiver te aanvaarden en om die reden heeft zij dat zonder zorg gedaan. Naar het oordeel van de kantonrechter mocht X bij haar keuze afgaan op de mededelingen van die notaris, zonder dat zij zelf nog onderzoek had moeten doen. Geconcludeerd wordt dan ook dat op het moment dat X de nalatenschap van erflaatster zuiver aanvaardde, de (potentiële) vordering van de erven een schuld was die X niet kende en ook niet behoorde te kennen.

---

**Instantie:** Rechtbank Zeeland-West-Brabant

**Datum uitspraak:** 26-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBZWB:2023:5330

**Zaaknummer:** 10082214 OV VERZ 22-5510 (E)

**Rechters:** P.J.M. Rouwen

**Wetsartikelen:**

RECHTSPRAAK

***Voorzieningenrechter verleent machtiging verkoop onverzekerde woning.***

De drie erfgenamen bereiken geen overeenstemming over de verdeling van de tot de nalatenschap behorende woning. Gedaagde, die in de woning verblijft, heeft naar het oordeel van de voorzieningenrechter zijn kans om te beslissen gehad en laten voorbijgaan. Mede omdat de verzekering van de woning is opgezegd en het afsluiten van een nieuwe zonder medewerking van gedaagde niet mogelijk is, wordt de gevorderde machtiging verkoop woning verleend.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 30-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:5703

**Zaaknummer:** 65856

**Rechters:** N. Doorduijn

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Verzoek om schorsing executeur/afwikkelingsbewindvoerder wegens ontbreken spoedeisend belang afgewezen en verzoekster tot voldoen kosten veroordeeld.***

Verweerder X is in maart 2020 bij beschikking tot opvolgend executeur en afwikkelingsbewindvoerder benoemd. Verzoekster is een van de drie erfgenamen in de nalatenschap en zij verzoekt wegens gewichtige redenen als bedoeld in artikel 4:149 en 4:164 BW om schorsing van verweerder X in beide hoedanigheden. Naar het oordeel van de kantonrechter is er geen sprake van een situatie waarin de beslissing in de hoofdzaak niet kan worden afgewacht. De gevraagde voorlopige voorziening wordt bij gebrek aan spoedeisend belang afgewezen. Omdat het niet redelijk is dat de door X in hoedanigheid bestede tijd en gemaakte kosten ten laste komen van de nalatenschap, wordt verzoekster tot de betaling daarvan veroordeeld.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 16-05-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:5753

**Zaaknummer:** 10429959 VZ VERZ 23-66

**Wetsartikelen:**

RECHTSPRAAK

***Notaris wordt tot tijdelijke beheerder nalatenschap benoemd.***

Op diens verzoek wordt notaris X tot beheerder (art. 4:191 lid 2 BW) van een nalatenschap benoemd. De kantonrechter is van oordeel dat voldoende is toegelicht en onderbouwd dat het in de gegeven situatie onduidelijk is wie de erfgenamen van erflater zijn en dat in de gegeven situatie met de nodige spoed maatregelen moeten worden getroffen tot behoud van de goederen van de nalatenschap. Die vereiste spoed rechtvaardigt dat niet gewacht kan worden totdat het erfgenamenonderzoek is afgerond. De kosten voor de nalatenschap zouden anders alleen maar oplopen, wat niet wenselijk is. De kantonrechter wijst X tijdelijk aan als beheerder van de goederen van de nalatenschap. Het beheer eindigt zodra het erfgenamenonderzoek is afgerond en alle (potentiële) erfgenamen zich hebben uitgesproken over het al dan niet aanvaarden van de nalatenschap.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 10-01-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:5400

**Zaaknummer:** 10206884 VZ VERZ 22-229

**Rechters:** C. van Steenderen-Koornneef

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Omdat de executeur/afwikkelingsbewindvoerder geen inzage aan mede-erfgenaam geeft in de mutaties op bankrekeningen, bepaalt de rechtbank dat het vonnis daarvoor in de plaats treedt.***

Eiseres is als kind mede-erfgenaam van erflater en heeft derhalve op grond van artikel 4:16 lid 4 recht op inzage in en afschrift van alle bescheiden en gegevensdragers, die zij voor de vaststelling van haar aanspraken op de nalatenschap nodig heeft. Omdat het recht op de te verstrekken informatie zo ruim mogelijk moet worden uitgelegd, heeft zij ook recht op inzage in de mutaties op bankrekeningen van erflater. Weliswaar heeft eiseres artikel 4:16 lid 4 BW niet genoemd, maar op grond van artikel 25 Rv is de rechtbank gehouden ambtshalve rechtsgronden aan te vullen. Het verweer van de gedaagde/executeur/afwikkelingsbewindvoerder dat zij als gemachtigde geen rekening en verantwoording behoeft af te leggen, omdat erflater de rekeningen en verantwoordingen tot en met 2019 heeft goedgekeurd, betekent volgens de rechtbank niet dat eiseres geen belang heeft bij inzage in de mutaties op de bankrekeningen. Het gevorderde wordt dan ook niet wegens gebrek aan belang afgewezen (art. 3:303 BW). De rechtbank is van oordeel dat eiseres wel degelijk belang heeft bij inzage in de mutaties op de bankrekening, omdat de bedoeling van artikel 4:16 BW is dat een erfgenaam zelf zijn aanspraken kan nagaan en vaststellen. Dat eiseres niet alle erfgenamen in de procedure heeft betrokken is geen reden om de vordering niet toe te wijzen omdat gedaagde hen vertegenwoordigt als executeur. Omdat eiseres voor het verkrijgen van inzage de toestemming van gedaagde behoeft en gedaagde die toestemming niet geeft, bepaalt de rechtbank dat dit vonnis in de plaats treedt van de benodigde toestemming, e.e.a. conform het bepaalde in artikel 3:300 BW.

---

**Instantie:** Rechtbank Oost-Brabant

**Datum uitspraak:** 26-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBOBR:2023:3787

**Zaaknummer:** C/01/390729 / HA ZA 23-151

**Rechters:** E.J.C. Adang

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Gedaagde wordt veroordeeld medewerking te geven aan uitvoering van een vonnis waarin de verdeling van de (tot de nalatenschap behorende) woning is vastgelegd.***

In een eerder vonnis is X veroordeeld om mee te werken aan de toedeling van een tot de nalatenschap behorende Zwitserse woning aan Y. Y is een mede-erfgenaam en een van de eisers. Omdat X tot nu toe geen uitvoering heeft gegeven aan dit vonnis en indeplaatsstelling van de uitspraak naar Zwitsers recht niet mogelijk is, wordt thans in kort geding veroordeling van X tot medewerking aan de akte van verdeling gevorderd. De voorzieningenrechter acht mede in verband met de dreigende opeising van de op de woning rustende hypothecaire lening spoedeisend belang aanwezig. X vraagt voor haar medewerking de garantie ontslag aansprakelijkheid. Dit acht de voorzieningenrechter niet passend. Uit de verklaring van de Zwitserse notaris volgt ten slotte dat de bank heeft aangegeven in principe akkoord te zijn met de inhoud van de akte. Van eisers kan niet worden verwacht dat zij nóg meer zekerheid geven aan X door middel van een verklaring van de bank. Bovendien hebben eisers gemotiveerd gesteld dat een dergelijke verklaring van de bank niet aanwezig is zodat zij de door X gewenste zekerheid ook niet kunnen geven. De voorzieningenrechter acht het voorshands dan ook niet redelijk dat X nog langer weigert haar medewerking te verlenen. Zij heeft, gelet op het voorgaande, geen redelijk belang bij haar weigering om de akte te ondertekenen. In dit oordeel is eveneens meegewogen dat X op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat de woning onvoldoende waarde vertegenwoordigt om de hypothecaire lening te kunnen aflossen in het geval de bank haar onverhoopt niet uit haar hoofdelijke aansprakelijkheid zou ontslaan.

---

**Instantie:** Rechtbank Zeeland-West-Brabant

**Datum uitspraak:** 10-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBZWB:2023:5378

**Zaaknummer:** C/02/409554 / KG ZA 23-214

**Rechters:** mr. Van den Boom

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Uit de feiten leidt de rechtbank af dat de in 1987 ontbonden huwelijksgemeenschap vormvrij is verdeeld.***

In 2021 is erflater A overleden. Eiseres B was de partner van A en is door hem tot enig (bezwaard) erfgenaam benoemd, de kinderen van A zijn de verwachters. A is tot 1987 in gemeenschap van goederen gehuwd geweest met C. B vordert een verklaring van recht dat de ontbonden huwelijksgemeenschap A-C is verdeeld waarbij aan A alle activa en passiva zijn toegedeeld zonder nadere verrekening. C vordert in reconventie de verdeling van de gemeenschap waarbij aan B als opvolger onder algemene titel de goederen worden toegedeeld en de overwaarde van de woning aan C wordt voldaan. De rechtbank constateert dat onder oud BW geen vormvoorschriften golden voor een verdeling. Uit de feiten leidt de rechtbank af dat de gemeenschap op het tijdstip van scheiding negatief was. Vervolgens stelt de rechtbank dat er wilsovereenstemming bestond dat de huwelijksgoederengemeenschap is verdeeld doordat aan A alle activa van de huwelijksgoederengemeenschap zijn toebedeeld onder de verplichting om alle tot de gemeenschap behorende schulden voor zijn rekening te nemen. Dit was immers hetgeen de advocaat van C destijds heeft voorgesteld. Vervolgens hebben A en zijn nieuwe partner B er samen voor gezorgd dat de schulden zijn afbetaald. Daarmee is de facto de voorwaarde over de vrijwaring voor de schulden en het ontslag uit de hoofdelijke aansprakelijkheid, vervuld. Dat er vervolgens ruim een decennium na de echtscheiding door een notaris, een accountant en de advocaat van C gecorrespondeerd wordt over de scheiding en deling van de huwelijksgoederengemeenschap maakt het oordeel van de rechtbank niet anders. Die correspondentie heeft aanvankelijk plaatsgevonden in het kader van de afwikkeling van de nalatenschap van de ouders van A waarin C mogelijk een aandeel zou hebben. Aan de conclusie van de accountant dat geen scheiding en deling had plaatsgevonden, hecht de rechtbank weinig waarde omdat een accountant doorgaans niet op de hoogte is van de geldende wet- en regelgeving met betrekking tot het huwelijksvermogensrecht. In haar oordeel heeft de rechtbank ook meegewogen dat C noch A eerder een vordering tot verdeling heeft ingesteld. Overigens zou als inderdaad nog zou moeten worden verdeeld uit de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien dat als peildatum voor de waarde daarvan aangesloten moet worden bij de datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking. Dat zou dan betekenen dat C nog een schuld heeft aan de nalatenschap van A.

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 17-05-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2023:2105

**Zaaknummer:** C/16/538784 / HA ZA 22-283

**Rechters:** M.A.A.T. Engbers

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Het hof oordeelt dat tot de door de vereffenaar ter inzage gelegde boedelbeschrijving ook de bijlagen behoren waarnaar wordt verwezen in het overzicht van bezittingen en schulden en verleent eiser inzage in de bijlagen.***

Conform artikel 4:211 lid 3 BW moet een vereffenaar met bekwame spoed een onderhandse of notariële boedelbeschrijving opmaken of doen opmaken, waarin de schulden der nalatenschap in de vorm van een voorlopige staat zijn opgenomen. Hij moet deze ten kantore van de boedelnotaris of, indien deze ontbreekt, ter griffie van de rechtbank neerleggen, ter inzage van de erfgenamen en de schuldeisers der nalatenschap. In deze zaak gaat het om de vraag of bijlagen, waarnaar wordt verwezen in het overzicht waarop de baten en schulden zijn opgenomen, deel uitmaken van de boedelbeschrijving. De kantonrechter heeft overwogen dat artikel 4:211 lid 3 BW niet voorziet in een recht op inzage in onderliggende stukken en het verzoek van eiser tot inzage afgewezen. Eiser voert o.m. aan dat er geen grond is voor de afwijzing van haar verzoek tot inzage van de bijlagen behorend bij een boedelbeschrijving, mede omdat nergens in de jurisprudentie, literatuur of parlementaire geschiedenis is geoordeeld dat bijlagen of onderliggende stukken niet horen bij de boedelbeschrijving. Het is naar de mening van eiser ook niet in de geest van de wet om, uitgaande van de overgelegde boedelbeschrijving, de bijlagen niet onder de inhoud van de boedelbeschrijving te laten vallen. Het hof stelt dat de artikelen 671 e.v. Rv van toepassing zijn op de in artikel 4:211 lid 3 BW genoemde boedelbeschrijving. Artikel 674 Rv omschrijft wat de boedelbeschrijving moet omvatten. Uit de aldaar opgenomen opsomming volgt – zo het hof – dat een boedelbeschrijving voldoende duidelijkheid en inzicht moet geven over de samenstelling van de bezittingen en schulden van de nalatenschap. In de onderhavige situatie heeft de vereffenaar blijkbaar ervoor gekozen een aantal posten genoemd in het overzicht van bezittingen en schulden door middel van bijlagen te verduidelijken. Naar het oordeel van het hof maken deze bijlagen daarmee in beginsel deel uit van de boedelbeschrijving. De enkele omstandigheid dat het woord ‘bijlagen’ niet is opgenomen in artikel 4:211 lid 3 BW is onvoldoende om anders te oordelen.

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 25-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2023:1813

**Zaaknummer:** 200.320.094/01

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Dat enkel sprake was van een geveltaxatie doet niet af aan door adviesbureau vastgestelde waarde woning.***

In de nalatenschap van de in 2015 overleden erflater is appellant in de gelegenheid gesteld om feiten en omstandigheden te bewijzen die de conclusie rechtvaardigen dat de waarde van de woning (in het economisch verkeer) op het tijdstip van overlijden meer dan € 225.000 bedroeg. Daartoe heeft appellant een notitie ingebracht van een adviesbureau dat een waarde van € 325.000 vaststelt. Het hof wijst de bezwaren die geïntimeerde hiertegen inbrengt af. Volgens het hof leidt de omstandigheid dat het adviesbureau de woning alleen van de buitenkant heeft bekeken en niet heeft kunnen vaststellen wat de bouwkundige staat van de woning destijds was, niet tot een ander oordeel. Geïntimeerde heeft niet toegelicht in hoeverre dit tot een andere, lagere waarde zou leiden. Daarbij komt dat geïntimeerde voor de aangifte erfbelasting zelf is uitgegaan van de WOZ-waarde van de woning van € 356.000. Deze waarde ligt boven de door het adviesbureau genoemde waarde van € 325.000. Met inachtneming van die waarde stelt het hof vervolgens de omvang van de nalatenschap en de legitimaire massa vast.

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 25-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2023:2451

**Zaaknummer:** 200.269.945\_01

**Rechters:** M.E. Smorenburg, H.A.W. Vermeulen en T.J. Mellema-Kranenburg

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Het hof oordeelt over de vraag of er nog sprake is van een relatie en of de beschikkingen in erflaters testament vervallen als de relatie is geëindigd.***

In geschil is of appellante recht heeft op het door erflater aan haar toegekende legaat. Daarbij wordt beoordeeld of het legaat vervalt als de relatie met erflater is geëindigd en of de relatie inderdaad is geëindigd. Het hof constateert dat erflater in zijn testament geen duidelijke wilsbeschikking ten behoeve van appellante heeft opgenomen voor het geval dat appellante niet zijn partner is. En anders dan voor zijn afstammelingen/geïntimeerden, heeft erflater in het testament ten aanzien van appellante ook niet de regels van plaatsvervulling toepasselijk verklaard. Dit maakt duidelijk dat erflater bij het opnemen van het legaat alleen de situatie voor ogen heeft gehad dat hij tot het moment van zijn overlijden met appellante een affectieve relatie had en appellante zijn levensgezel was. Daarmee staat het hof voor de kwestie of appellante op het moment van het overlijden van erflater (die toen in detentie verbleef) nog een affectieve relatie had met appellante. Het hof beantwoordt die vraag ontkennend. Daarbij is onder meer relevant dat appellante zelf zegt dat zij in 2014 met erflater heeft afgesproken om hun relatie op de 'pauzestand' te zetten en dat zij hem van 2014 tot de dag van zijn overlijden in 2018 zelfs geheel niet meer heeft gesproken. Dit vindt bevestiging in de door erflater tijdens zijn detentie sinds oktober 2016 bijgehouden administratie. Ook daaruit volgt dat erflater en appellante in die detentiejaren nooit schriftelijk met elkaar hebben gecommuniceerd en dat appellante hem in die jaren nooit heeft bezocht. Ook de aantekeningen in het dagboek van erflater wijzen in die richting. Nu appellante ook voor een gesuggereerde natuurlijke verbintenis die erflater met een legaat rechtens afdwingbaar zou hebben willen maken volstrekt onvoldoende relevante feiten stelt, concludeert het hof dat appellante geen rechten kan ontlenen aan het legaat.

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 25-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2023:2456

**Zaaknummer:** 200.300.459\_01

**Rechters:** M.G.W.M. Stienissen, E.A.M. van Oorschot en J. van der Steenhoven

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***In deze internationale zaak stelt de rechtbank haar bevoegdheid vast, beoordeelt of partijen niet-ontvankelijk zijn om vervolgens de vordering tot uitbetalen/vaststelling van de legitieme portie af te wijzen wegens onbekendheid omvang nalatenschap.***

Erflaatster is in 2014 in haar woonplaats te Spanje overleden. Zij had haar toenmalige echtgenoot tot enig erfgenaam benoemd, maar door diens vooroverlijden zijn haar dochter (gedaagde A) en de beide kinderen (gedaagden B en C) van een vooroverleden zoon haar erfgenamen. Zij allen hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard. Eiser X, wiens vermogen onder bewind is gesteld met Y als bewindvoerder, is ook een zoon van erflaatster. In 2022 is een internationale verklaring van erfrecht afgegeven. Namens X wordt uitbetaling van diens legitieme portie (en subsidiair vaststellen daarvan) gevorderd alsmede inzage in de voor de berekening benodigde stukken. Omdat erflaatster is overleden in 2014 mist de Europese Erfrechtverordening toepassing en ook aan de Herschikte EEX-Verordening kan geen rechtsmacht worden ontleend nu deze niet van toepassing is op testamenten en erfenissen (art. 1 lid 2 sub a). De bevoegdheid moet worden beoordeeld aan de hand van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Nu A en C woonplaats hebben in Nederland, heeft de Nederlandse rechter ingevolge artikel 2 Rv rechtsmacht. Voorts is op grond van artikel 99 Rv de rechtbank bevoegd van de vordering kennis te nemen. Conform het bepaalde in het testament van erflaatster is op onderhavig geschil Nederlands recht van toepassing. Vervolgens constateert de rechtbank dat in verband met de procesbevoegdheid van bewindvoerder Y, ten onrechte X mede als procespartij is opgevoerd. De rechtbank overweegt verder dat de bewindvoerder in de akte wijziging van stellingen en eis ten aanzien van de hoedanigheid van gedaagden heeft gesteld dat A, B en C allen de nalatenschap beneficiair hebben aanvaard en daarom worden opgeroepen pro se en in hoedanigheid van vereffenaar. Gelet hierop gaat de rechtbank ervan uit dat de vordering tegen A (ook) zo moet worden gelezen dat deze is ingesteld tegen haar pro se en in hoedanigheid van vereffenaar. Het formele verweer van A, B en C op dit punt wordt gepasseerd. Nu de vorderingen de nalatenschap van erflaatster betreffen, dienen deze te zijn gericht tegen A, B en C in hoedanigheid van erfgenaam c.q. vereffenaar. De bewindvoerder is niet-ontvankelijk in de vorderingen voor zover deze zijn gericht tegen A, B en C pro se. Ten aanzien van de vordering

van de bewindvoerder ter zake van de legitieme portie overweegt de rechtbank dat deze vordering te vaag is en onvoldoende onderbouwd. Vast staat dat de omvang van de nalatenschap van erflaatster onbekend is, althans dat onbekend is of deze meer bedraagt dan € 7.845,59 minus de kosten van vereffening. Alvorens mogelijk tot uitbetaling van de legitieme portie van X kan worden overgegaan, moet de omvang van de nalatenschap worden vastgesteld. Daartoe is geen vordering ingesteld. Een vordering o.m. tot veroordeling tot betaling van 'een nader te bepalen bedrag' kan niet worden toegewezen. De rechtbank oordeelt ten aanzien van de vordering tot inzage in de stukken dat A, B en C gemotiveerd hebben aangevoerd dat zij alle mogelijke moeite hebben gedaan te achterhalen waaruit de nalatenschap bestaat en dat zij de stukken waarover zij beschikken met X hebben gedeeld. Zij hebben dit ter gelegenheid van de mondelinge behandeling nader toegelicht. Hiertegenover heeft bewindvoerder Y niets gesteld waaruit zou moeten of kunnen volgen dat gedaagden overige stukken tot hun beschikking hebben die niet aan X zijn afgegeven.

---

**Instantie:** Rechtbank Zeeland-West-Brabant

**Datum uitspraak:** 07-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBZWB:2023:4923

**Zaaknummer:** C/02/395339 / HA ZA 22-112

**Rechters:** E.K. van der Lende-Mulder Smit

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Wegens gebrek aan spoedeisend belang wordt de op artikel 3:200 lid 2 BW gebaseerde vordering afgewezen.***

De drie eisers en de niet verschenen gedaagde zijn de erfgenamen van de in 2009 overleden erflater. In 2020 heeft het Gerecht machtiging verleend om een tot de nalatenschap behorende woning te verkopen en om al het nodige hiervoor te kunnen doen. Gedaagde verblijft in een achter het woonhuis gelegen appartement. In de onderhavige kortgedingprocedure vorderen eisers vervangende toestemming om de woning voor Afl 180.000 aan een van hen te mogen verkopen en dat ex artikel 3:300 lid 2 BW het vonnis evenveel kracht zal hebben als de handtekening van gedaagde. Als onderbouwing voeren zij aan dat gedaagde zijn medewerking niet wil verlenen voor de verkoop van het woonhuis. Eisers hebben inderdaad machtiging van de rechter gekregen, maar deze machtiging is volgens de notaris niet voldoende om het woonhuis te gelde te maken. De toestand van het woonhuis gaat hierdoor verder achteruit. Er is beslag gelegd op het woonhuis ten behoeve van de belastingdienst ten belope van Afl. 100.000. Het gerecht verwijst naar artikel 226 Rv en wijst de vordering af, nu er geen sprake is van spoedeisendheid belang. Eisers hebben immers zelf jaren gewacht alvorens zij actie hebben ondernomen.

---

**Instantie:** Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

**Datum uitspraak:** 31-05-2023

**ECLI:** ECLI:NL:OGEAA:2023:101

**Zaaknummer:** AUA202301238

**Rechters:** A.H.M. van de Leur

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Hoewel het hof paulianeus handelen bij het kwijtschelden van de koopsom aanwezig acht, wordt het vonnis in eerste aanleg niet vernietigd omdat dit oordeel het gevorderde niet kan dragen.***

A [eiser], B en C zijn de kinderen van vader/erflater X uit zijn huwelijk met moeder. Na het einde van dit huwelijk door scheiding is X hertrouwd met erflaatster Y. Gedaagde K is een kind uit een eerdere relatie van erflaatster Y. Erflater heeft K als eigen kind erkend. Gedaagde L is geboren uit het huwelijk tussen X en Y. Erflaatster Y is in 2014 overleden en heeft in haar testament de wettelijke verdeling van toepassing verklaard en tot erfgenamen benoemd: erflater X, K en L, alsmede eiser A, en B en C. De stiefkinderen zijn ook in de wettelijke verdeling betrokken. In 2014 heeft erflater zijn woning verkocht aan K en L. De koopsom is deels voldaan en deel omgezet in een geldlening. Dit bedrag is kwijtgescholden ter gelegenheid van de levering van de woning. X huurt vervolgens de woning van K en L. X overlijdt in 2016 en heeft zijn kinderen tot zijn erfgenamen benoemd. Na deze eerst bij de kantonrechter aanhangig te hebben gemaakt, vordert X bij de rechtbank o.m. een verklaring voor recht dat X de verkoop van de woning terecht heeft vernietigd wegens paulianeus handelen door K en L, dan wel te bepalen dat de verkoop van de woning met terugwerkende kracht wordt vernietigd, waardoor een ongedaanmakingsverplichting ontstaat inhoudende dat de huidige waarde van de woning alsnog in de nalatenschapsboedel vloeit. In eerste aanleg oordeelde de rechtbank dat de stellingen van A in essentie ertoe strekken dat zij als legitimaris naast de in Boek 4 gegeven bevoegdheden, ook de bevoegdheid heeft om op grond van artikel 3:45 BW een door erflater jegens K en L verrichte rechtshandeling te vernietigen. De rechtbank volgde deze stellingen om meerdere redenen niet. A heeft niet onderbouwd dat zij door de litigieuze verkoop haar legitieme niet heeft ontvangen. Verder stelt de rechtbank dat, zelfs al zou sprake zijn van een vordering uit hoofde van een legitieme portie, het op de weg van A had gelegen gemotiveerde stellingen te betrekken, waaruit volgt dat inkorting op de makingen niet, althans onvoldoende, resultaat zou bieden en dat daarom ook op giften ingekort zou moeten worden. Het hof is van oordeel dat de verkoop van de woning door erflater in 2014 niet als paulianeus kan worden bestempeld. K en L hebben uiteengezet dat sprake was van een woning in verhuurde staat, terwijl op het moment van de koop/verkoop niet te voorzien was dat erflater korte tijd daarna zou komen te overlijden. Over de kwijtschelding door erflater

stelt het hof dat gesteld noch gebleken is dat voor A een verplichting bestond om – na verkoop van de woning aan K en L – een aanzienlijk deel van de koopprijs kwijt te schelden. Het gaat hier dus om een onverplichte eenzijdige rechtshandeling, die de positie van A als schuldeiser van K en L als erfgenamen van erflater heeft benadeeld. Dat geen sprake zou zijn van benadeling, omdat erflater op de datum van levering van de woning over voldoende vermogen en spaarcapaciteit beschikte om aan zijn verplichtingen jegens A te voldoen – zoals K en L stellen –, doet niet ter zake, nu de benadeling er moet zijn op het moment dat de schuldeiser een beroep op artikel 3:45 BW lid 1 doet. Uit de feiten valt af te leiden dat K en L toen A na het overlijden van erflater aanspraak maakte op haar kindsdeel, zich op het standpunt hebben gesteld dat het kindsdeel van A niet uit de nalatenschap van erflater kon worden voldaan. Het beroep van K en L op verjaring faalt omdat het tijdstip waarop de verjaringstermijn van drie jaar voor een beroep op de actio pauliana aanvangt, het ogenblik is waarop de vernietigingsgrond aan de benadeelde schuldenaar ten dienste komt te staan. Toch kan het voorgaande niet tot vernietiging van het bestreden vonnis leiden, nu het oordeel van het hof dat erflater paulianeus heeft gehandeld door de kwijtschelding het gevorderde, zoals geformuleerd in het petitum van de memorie van grieven, niet kan dragen. Gevorderd is een verklaring voor recht, inhoudende dat A de verkoop van de woning terecht heeft vernietigd wegens paulianeus handelen door K en L, dan wel te bepalen dat de verkoop van de woning met terugwerkende kracht wordt vernietigd, waardoor een ongedaanmakingsverplichting ontstaat inhoudende dat de huidige waarde van de woning alsnog in de nalatenschapsboedel vloeit. Het oordeel van het hof dat erflater paulianeus heeft gehandeld, biedt geen enkele ruimte tot toewijzing van het gevorderde.

---

**Instantie:** Gerechtshof Amsterdam

**Datum uitspraak:** 08-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHAMS:2023:1924

**Zaaknummer:** 200.286.237/01

**Rechters:** A.R. Sturhoofd, H.A. van den Berg en J. Kloosterhuis

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***De door broer en zus van hun broer/mede-erfgenaam/executeur in kort geding krachtens artikel 843a Rv gevorderde inzage en afgifte van bescheiden wordt ook in appèl afgewezen.***

Appellanten [A en B] zijn de broer en zus van geïntimeerde C. Vader en moeder hebben een agrarische onderneming geëxploiteerd, die door C is overgenomen. De nalatenschap van de in 2009 overleden vader is afgewikkeld. Moeder is overleden in 2020 en heeft A, B en C als haar erfgenamen achtergelaten en C tot executeur benoemd. In eerste aanleg vorderen A en B op voet van artikel 843a Rv de afgifte van c.q. inzage in een groot aantal bescheiden. Aan deze vordering legden zij ten grondslag dat C als erfgenaam en executeur van de nalatenschap een informatieplicht had tegenover A en B als mede-erfgenamen. A en B hebben belang bij de afgifte van de verlangde bescheiden/informatie om vast te kunnen stellen wat de omvang en de waarde van de nalatenschap van moeder is, alsmede de waarde van de (aanvullende) legitimaire massa. Op een erfgenaam rust de verplichting om aan zijn mede-erfgenamen inzage te verlenen in de gegevens die hij onder zich heeft. A en B verwijzen naar het bepaalde in artikel 3:166 lid 3 BW, gelezen in verband met de artikelen 6:2 en 3:194 BW, maar ook naar het bepaalde in artikel 4:16 BW. De voorzieningenrechter heeft de vorderingen op alle onderdelen afgewezen. Het hof overweegt dat de vorderingen van A en B berusten op het bepaalde in artikel 843a Rv. Dit artikel voorziet niet in een onbeperkt recht op inzage van bescheiden jegens degene die deze te zijner beschikking of onder zijn berusting heeft. De bepaling stelt het recht op inzage, afschrift of uittreksel van bepaalde bescheiden afhankelijk van een aantal cumulatieve vereisten. Op grond van het eerste lid van artikel 843a Rv moet de eiser een rechtmatig belang hebben bij de inzage, het afschrift of het uittreksel en moet hij inzage, afschrift of uittreksel vorderen van bepaalde bescheiden aangaande een rechtsbetrekking waarin hij partij is. Artikel 843a lid 4 Rv bepaalt dat de gedaagde niet gehouden is om aan de vordering te voldoen als zulks niet nodig is voor een behoorlijke rechtsbedeling. In dat kader kan de rechter de belangen van partijen afwegen. Indien het bewijs van de betreffende feiten ook redelijkerwijze langs een andere weg kan worden verkregen, is er geen goede grond voor een exhibitieplicht. Verder stelt het hof vast dat tussen partijen ten minste twee, en mogelijk drie, afzonderlijke, van elkaar te onderscheiden, rechtsbetrekkingen bestaan. Enerzijds is er de verhouding tussen A en B als erfgenamen en C

als executeur van de nalatenschap van moeder. Anderzijds is er de verhouding tussen A en B en C als deelgenoten in de onverdeelde gemeenschap die wordt gevormd door die nalatenschap. Hetgeen A en B van C uit hoofde van zijn functie als executeur mogen verlangen komt niet een-op-een overeen met hetgeen waartoe partijen over en weer als deelgenoot in de gemeenschap gehouden zijn. Daarnaast hebben A en B ook aangevoerd dat C mogelijk onrechtmatig jegens hen heeft gehandeld. Zij baseren hun vorderingen in dit geding evenwel vooral op artikel 843a Rv. Tegen deze achtergrond beoordeelt het hof alle grieven van A en B en wijst deze vervolgens alle af.

---

**Instantie:** Gerechtshof 's-Hertogenbosch

**Datum uitspraak:** 25-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHSHE:2023:2466

**Zaaknummer:** 200.312.959\_01

**Rechters:** M.G.W.M. Stienissen, R.J.M. Cremers en J. van der Steenhoven

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Het dreigend verval van een recht van erfpacht brengt het gerecht ertoe te bepalen dat gedaagden/mede-erfgenamen hun medewerking moeten verlenen aan de verlen(g)ing daarvan.***

De drie eiseressen en de twee gedaagden zijn de kinderen van de in 1987 overleden vader en de in 2021 overleden moeder. In dit kort geding gaat het om het tijdig verlenen van medewerking door gedaagden aan de verlen(g)ing van het recht van erfpacht op een tweetal percelen in Aruba, met het daarop gebouwde woonhuis. Gedaagde 2 bewoont thans het woonhuis. Het recht van erfpacht heeft een vervaldatum van 1 mei 2023 en ter effectuering van de verlen(g)ing moet een daartoe strekkende notariële akte voor die datum zijn gepasseerd. Gedaagden weigeren hun medewerking hieraan. Gedaagde 2 heeft zich ter zitting bereid verklaard om alsnog mee te werken. Gedaagde 1 meent dat niet vaststaat of zijn ex-echtgenote nog rechten heeft ter zake van een deel van het erfpachtrecht en heeft dus terechte bezwaren tegen het passeren van voorliggende akte en handelt daarom niet onrechtmatig door niet zijn medewerking aan de voorgenomen akte te willen verlenen. In de omstandigheden van het geval, gelet op het belang van de erfgenamen van de vader en de moeder, onder wie eiseressen, bij het behoud van het recht van erfpacht en ter voorkoming van onzekerheden bij en extra kosten voor het aanvragen van een nieuw erfpachtrecht, ziet het Gerecht aanleiding om te bepalen dat gedaagden dienen mee te werken aan de voorgenomen notariële akte waarin het recht van erfpacht mede ten behoeve van de ex-echtgenote van gedaagde 1 wordt gevestigd onder de opschortende voorwaarde dat onherroepelijk in rechte komt vast te staan dat ex-echtgenote aanspraak op dat recht heeft, en tot welke omvang.

---

**Instantie:** Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

**Datum uitspraak:** 26-04-2023

**ECLI:** ECLI:NL:OGEAA:2023:143

**Zaaknummer:** AUA202301388

**Rechters:** T.A.M. Tijhuis

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Rechtbank stelt omvang erfdeel en legitieme portie vast en betreft daarbij de verhouding tussen door moeder van haar moeder (oma) geclausuleerd geërfd geld en het van vader geërfde tweetrapsvermogen.***

Eiseres en de drie gedaagden zijn zussen. In het testament van hun overleden moeder was vader benoemd tot bezwaard erfgenaam en de zussen tot verwachters. Vervolgens is vader overleden. Vader woonde ten tijde van zijn overlijden samen met mevrouw X met wie hij een samenlevingsovereenkomst had gesloten. In die overeenkomst stond een verblijvingsbeding. In zijn testament had vader eiseres onderfd en de drie gedaagden tot erfgenamen benoemd (ieder voor  $\frac{1}{4}$ ) als mede de twee kinderen van eiseres (ieder voor  $\frac{1}{8}$ ). X is tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder benoemd. Eiseres vordert vaststelling van haar erfdeel in moeders en van de legitieme portie in vaders nalatenschap. Van het relaas van de rechtbank is vooral interessant de overweging van de rechtbank over het door moeder met uitsluitingsclausule van haar moeder (oma) geërfde bedrag. De rechtbank overweegt dat door de uitsluitingsclausule het bedrag dat moeder van oma heeft geërfd niet in de gemeenschap van goederen tussen vader en moeder is gevallen, voor zover het bij de wijziging van het huwelijksgoederenregime nog aanwezig was. Met gedaagden is de rechtbank echter van oordeel dat eventueel nog aanwezig privévermogen van moeder na haar overlijden onderdeel is geworden van het bezwaarde vermogen. Door de bepalingen in het testament van moeder is dit bovendien één geheel geworden met de rest van het bezwaarde vermogen, bestaande uit de helft van de huwelijksgoederengemeenschap. Weliswaar is in het testament bepaald dat vader binnen een jaar na het overlijden van moeder een beschrijving moet opmaken van het bezwaarde vermogen, maar eveneens is bepaald dat vader niet verplicht is om het bezwaarde vermogen afzonderlijk van zijn overige vermogen te administreren. Ook was hij onvoorwaardelijk bevoegd om de tot het bezwaarde vermogen behorende goederen te vervreemden, het vermogen te verteren en om er bij wijze van gift over te beschikken. Voorts is bepaald dat behoudens tegenbewijs het bezwaarde vermogen wordt geacht te bestaan uit de helft van het totale aanwezige vermogen. Omdat vader niet verplicht was het bezwaarde vermogen afzonderlijk van zijn eigen vermogen te administreren en dit feitelijk ook niet heeft gedaan, moet er nu van uit worden gegaan dat het bezwaarde vermogen bestaat uit de helft

van het totale aanwezige vermogen, dus zonder dat (nog) sprake is van privévermogen van moeder.

---

**Instantie:** Rechtbank Zeeland-West-Brabant

**Datum uitspraak:** 26-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBZWB:2023:5607

**Zaaknummer:** C/02/394954 / HA ZA 22-9

**Rechters:** M.M. van 't Nedereind

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***In het kader van de berekening van de legitieme portie laat de rechtbank grote bedragen die een jaar voor het overlijden contant zijn opgenomen buiten beschouwing.***

Erflater heeft zijn informele samenleefpartner A tot enig erfgenaam benoemd (en eiseres en haar broer onderfd). Eiseres X doet een beroep op haar legitieme portie en vordert vaststelling daarvan door de rechtbank. Interessant zijn de overwegingen ter zake van enkele contante opnames. Erflater heeft in de periode juni-juli 2020 in totaal € 70.850 contant gepind van de erflaterrekeningen. X stelt dat dit geld ten gunste moet zijn gekomen van A en stelt o.m. dat het ongeloofwaardig is dat A als partner niet zou weten waar dit geld voor is gebruikt. De rechtbank is van oordeel dat het rekeningverloop met grote contante opnames weliswaar opmerkelijk is, maar dat niet is komen vast te staan dat hier schenkingen hebben plaatsgevonden. Daarvoor zijn onvoldoende aanknopingspunten. Erflater heeft het contante geld al ruim een jaar voor zijn overlijden opgenomen, dus ook ruimschoots voordat hij zijn kinderen onderfde. X verwijt A dat zij geen inzage geeft in het rekeningenverloop ná overlijden, maar daartoe is A niet gehouden. Het vermoeden van X dat A ná overlijden het contante geld weer zou hebben teruggestort, is ongefundeerd en speculatief. Al met al kan de rechtbank aan de voorliggende feiten niet de conclusie verbinden dat het in juni-juli 2020 contant gemaakte bedrag van € 70.850 bij overlijden nog voorhanden was of een in aanmerking te nemen gift is. Daardoor blijft dit bedrag buiten de legitimaire massa.

---

**Instantie:** Rechtbank Amsterdam

**Datum uitspraak:** 19-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBAMS:2023:4665

**Zaaknummer:** C/13/722575 / HA ZA 22-720

**Rechters:** L. Voetelink

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Tijdens leven van toekomstig erflater ingestelde vordering om te worden geïnformeerd over haar overlijden, wordt als ongepast en ongewenst afgewezen.***

De zaak speelt tussen de (klein)kinderen van de thans nog in leven zijnde A. Eiseressen (enkele kinderen en een kleinkind) vorderen o.m. van gedaagden (enkele kinderen) dat zij binnen een bepaalde tijd na het overlijden van A worden geïnformeerd over dit overlijden en dat zij op een vastgesteld tijdstip en zonder aanwezigheid van gedaagden afscheid van A kunnen nemen. Als de voorzieningenrechter de vorderingen toewijsbaar zou vinden, zou (gelet op het beginsel van hoor en wederhoor) A in de gelegenheid moeten worden gesteld om haar mening daarover naar voren te brengen. Dat zij dementerend is, maakt dat niet anders. De rechtbank acht het echter ongewenst en ongepast om deze kwestie in het kader van dit kort geding aan A voor te leggen. Als zij in haar laatste levensfase zelf de behoefte heeft om haar wensen rond haar afscheid en uitvaart vast te leggen, zijn daar voldoende mogelijkheden voor. Na het overlijden zal blijken of dat is gebeurd. Dat is ook het moment dat de familie in overleg zal moeten treden om het afscheid en de uitvaart in overeenstemming met de (vermoedelijke) wensen van A te organiseren. Pas als dat niet blijkt te lukken, zou er voldoende spoedeisend belang kunnen ontstaan om een vordering in kort geding in te dienen. Zover is het nog niet.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 29-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:6866

**Zaaknummer:** C/10/655380 / KG ZA 23-265

**Rechters:** A. Lablans

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Kantonrechter wijst verzoeken tot uitkeren som ineens en recht op overdracht bedrijfsgoederen af.***

Verzoeker verzoekt ex artikel 4:38 BW overdracht van (de helft van) het bedrijfspand uit de nalatenschap van erflater. De kantonrechter stelt vast dat erflater op het moment van zijn overlijden al ongeveer 27 jaar niet meer het bedrijf voerde, dat verzoeker van hem had overgenomen. Er is dan ook geen sprake van voortzetting van een bedrijf dat erflater tot (kort voor) zijn dood uitoefende. Bovendien is verzoeker inmiddels 68 jaar, zal zijn dochter dit jaar zijn taken als manager van het bedrijf overnemen en op termijn de onderneming voortzetten. Ten slotte was het ook de uitdrukkelijke wil van erflater dat verzoeker het bedrijfspand niet zou krijgen. Over het verzoek op een som ineens stelt de kantonrechter dat, anders dan in artikel 4:38 lid 2 BW, in artikel 4:36 BW de houder van aandelen niet gelijkgesteld wordt aan de eigenaar van een eenmanszaak. De winst die de eigenaar van een eenmanszaak rechtstreeks toekomt, komt de aandeelhouder niet rechtstreeks toe. Alleen de waardevermeerdering van de aandelen komt de aandeelhouder toe. De kantonrechter acht dit artikel dan ook niet van toepassing. Overigens acht de kantonrechter weliswaar aannemelijk dat verzoeker tot het moment waarop hij (een deel van) het bedrijf van zijn vader overnam niet geheel marktconform is betaald, maar dat is in familiebedrijven niet ongebruikelijk, zeker niet in een situatie waarin de zoon het bedrijf over gaat nemen. Daar staan dan vaak weer andere materiële voordelen, zoals het kosteloos of tegen een verminderd tarief gebruik van bepaalde goederen tegenover. De kantonrechter acht aannemelijk dat verzoeker naast zijn loon ook op andere wijze voor zijn arbeid is gecompenseerd.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 11-05-2022

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2022:6546

**Zaaknummer:** 9529139 UT VERZ 21-15655

**Rechters:** M.A.A.T. Engbers

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Overboeking na overlijden door partner/niet-erfgenaam naar eigen rekening is niet zonder meer onrechtmatig. Niet direct noodzakelijke reparatiekosten ten behoeve van woning erflater zijn voor rekening partner.***

Appellanten zijn de ouders van de in 2018 overleden erflater. Erflater heeft als erfgenamen achtergelaten zijn ouders alsmede zijn zus. Verweester, die met erflater tot zijn overlijden heeft samengewoond, is tot medio 2020 in de woning van erflater blijven wonen. Partijen hebben diverse geschilpunten, waaronder een overboeking in 2019 van € 9.000 van erfslaters rekening naar die van verweester. In dat kader is verweester in eerste aanleg veroordeeld een bedrag van circa € 3.300 aan de nalatenschap te voldoen (grotweg de betwiste overboeking ad € 9.000 verminderd met door verweester gemaakte kosten waaronder uitgevoerde reparaties aan de woning). In appèl wordt o.m. gevorderd dat de partner ook het restant moet betalen en komen ook enkele andere geschillen aan bod. In eerste aanleg is overwogen dat appellanten hebben verduidelijkt dat zij procederen ten behoeve van de nalatenschap en dat verweester daartegen geen bezwaar heeft gemaakt. Volgens het hof geldt in appèl hetzelfde nu artikel 3:171, eerste volzin, BW bepaalt dat, tenzij een regeling anders bepaalt, iedere deelgenoot bevoegd is tot het instellen van rechtsvorderingen en het indienen van verzoekschriften ter verkrijging van een rechterlijke uitspraak ten behoeve van de gemeenschap. Het hof volgt de kantonrechter in de overweging dat de enkele omstandigheid dat de overboeking heeft plaatsgevonden, deze nog niet onrechtmatig maakt. Appellanten hebben daarvoor onvoldoende gesteld. Ook als zou komen vast te staan dat verweester zelf deze overboeking heeft verricht, leidt dit op zichzelf niet tot de conclusie dat deze onrechtmatig is. Omdat verweester niet heeft onderbouwd dat de reparatiekosten dringend noodzakelijk waren, kunnen deze kosten – anders de kantonrechter meende – niet in mindering worden gebracht.

**Instantie:** Gerechtshof Den Haag

**Datum uitspraak:** 08-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHDHA:2023:1564

**Zaaknummer:** 200.311.584/01

**Rechters:** E.A. Mink, A.N. Labohm en P.M.A.J. Bollen

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Aanwezigheid van beneficiaire erfgenaam betekent dat de Staat geen belanghebbende is en daarmee niet-ontvankelijk is ter zake van het verzoek tot benoeming van een vereffenaar.***

Namens de Nederlandse Staat wordt verzocht om een vereffenaar te benoemen in de nalatenschap van de eind 2020 overleden erflater. De grond daarvoor is dat degene die de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaard heeft, niet bereid is de afwikkeling op zich te nemen. Hoewel de nalatenschap waarschijnlijk negatief is, is de Staat van mening dat de nalatenschap kostendekkend kan worden afgewikkeld. De rechtbank kan de Staat niet volgen in zijn stelling dat hij op grond van artikel 4:226 BW als belanghebbende kan worden aangemerkt in een procedure tot benoeming van een vereffenaar. Het enkele feit dat het overgebleven saldo van de nalatenschap over twintig jaar aan de Staat vervalt, kan het verzoek niet dragen. Dit maakt de Staat voorafgaand aan het verlopen van die termijn geen belanghebbende. Dit geldt temeer nu vaststaat dat de nalatenschap van erflater reeds beneficiair is aanvaard door een van de erfgenamen. Dat de (wettelijk vertegenwoordiger van de) erfgenaam de nalatenschap thans onbeheerd laat en dat deze niet wordt vereffend, kan er niet toe leiden dat de Staat toch als belanghebbende bij het verzoek wordt aangemerkt. Voor dat geval is in de wet de mogelijkheid opgenomen dat het Openbaar Ministerie een verzoek tot benoeming van een vereffenaar indient. De rechtbank verklaart de Staat niet-ontvankelijk.

---

**Instantie:** Rechtbank Gelderland

**Datum uitspraak:** 27-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBGEL:2023:4535

**Zaaknummer:** C/05/422023 / HA RK 23-114

**Rechters:** M.J.H. Schuurman

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Opschorten door notaris van diens medewerking aan het opmaken van een testament was niet verwijtbaar, de daarop volgende dienstweigering was onvoldoende onderbouwd en was dat wel.***

Notaris X weigert zijn medewerking aan het door vader/erflater A opstellen van een testament waarin zijn dochter tot enig erfgenaam zou moeten worden benoemd en zijn zoon onterfd. Reden daarvoor was dat A aangaf dat hij voor zijn verzorging volkomen afhankelijk was van de dochter. Zij was, volgens A, de enige die hij nog had. Hij moest zijn testament wel zo wijzigen anders had hij helemaal niemand meer, want van zijn zoon had hij niets meer te verwachten. De tuchtrechter is het met de notaris eens dat uit de opmerking van vader kon blijken dat mogelijk geen sprake meer was van een vrije wilsvorming bij vader. In zoverre is het dan ook niet verwijtbaar dat de notaris zijn diensten wilde opschorten. Wel had de notaris naar aanleiding van de opmerking van vader meer onderzoek kunnen en moeten doen om te beoordelen of vader zijn wil op vrije en onafhankelijke wijze kon vormen. Op basis van dat nadere onderzoek had de notaris dan kunnen beoordelen of hij al dan niet (alsnog) zijn medewerking kon verlenen aan het testament van vader. Nu heeft de notaris onvoldoende inzichtelijk gemaakt of en zo ja op welke wijze hij invulling heeft gegeven aan zijn onderzoeksplicht. Hierdoor kan niet worden beoordeeld of de notaris in redelijkheid tot de conclusie kon komen dat hij zijn dienst moest weigeren. Dit is tuchtrechtelijk verwijtbaar.

---

**Instantie:** Kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 14-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:TNORARL:2023:39

**Zaaknummer:** C/05/415760 KL RK 23-13

**Rechters:** A.E. Zweers, H.R. Grievink en J.P.W.H.T. Becks

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Verwerping gedaan door rechthebbende zelf zonder betrokkenheid van de bewindvoerder over het vermogen van rechthebbende en vereiste machtiging kantonrechter is ongeldig.***

Het vermogen van X staat onder bewind. Nadat de kantonrechter op verzoek van een andere erfgenaam een termijn had gesteld, heeft X – mede namens zijn drie minderjarige kinderen – bij de notaris een volmacht verwerping nalatenschap van zijn moeder ondertekend. Nadat de kantonrechter de in verband met de minderjarige kinderen gevraagde machtiging verwerping had verleend, is de daartoe strekkende akte opgemaakt waarna de verwerping is aangetekend in het boedelregister. Naar de kantonrechter thans begrijpt, heeft X na de instelling van het bewind en zonder de bewindvoerder daarover in te lichten, de nalatenschap verworpen voor hemzelf en zijn minderjarige kinderen. Ook de notaris heeft hij niet op de hoogte gesteld van het meerderjarigenbewind. Bij de kantonrechter die de machtiging verwerping gaf, was ook geen melding gedaan van het meerderjarigenbewind. Dit alles en omdat inmiddels is gebleken dat de nalatenschap waarschijnlijk een positief saldo heeft, brengt de bewindvoerder ertoe te verzoeken dat de verwerping in het belang van X ongedaan wordt gemaakt. De kantonrechter overweegt dat bij toewijzing ook de belangen van de drie andere erven worden geraakt. Twee daarvan hebben er geen bezwaar tegen als de verwerping alsnog ongeldig wordt verklaard. De kantonrechter stelt dat sprake was van een ongeldige verwerping en dat de nalatenschap in verband met artikel 4:193 lid 2 BW heeft te gelden als beneficiair aanvaard.

---

**Instantie:** Rechtbank Overijssel

**Datum uitspraak:** 08-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBOVE:2023:3325

**Zaaknummer:** 10524157 \ EJ VERZ 23-171

**Rechters:** A.M. Koene

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***De kantonrechter verleent ontheffing van de verplichting om de boedelbeschrijving ter inzage te leggen.***

In vijf zaken (ECLI:NL:RBNHO:2023:5163, ECLI:NL:RBNHO:2023:5008, ECLI:NL:RBNHO:2023:5157, ECLI:NL:RBNHO:2023:7495, ECLI:NL:RBNHO:2023:7494) is de nalatenschap beneficiair aanvaard waardoor de erfgenaam/erfgenamen tevens vereffenaar is/zijn van de betreffende nalatenschap. Dit betekent dat men o.m. gehouden is tot het opmaken en ter inzage leggen van een boedelbeschrijving. Gelet op de positieve samenstelling van de nalatenschappen, de bekendheid der crediteuren en de verwachting van promptte voldoening der schulden, verleent de kantonrechter ontheffing van de verplichting om de boedelbeschrijving ter inzage te leggen. Er is – zo de kantonrechter – geen aanleiding om de vereffenaars nadere aanwijzingen te geven als bedoeld in artikel 4:210 lid 1 BW noch om de vereffening te verzwaren ex artikel 4:221 lid 1 BW.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Holland

**Datum uitspraak:** 01-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBNHO:2023:5163

**Zaaknummer:** 1048458

**Rechters:** M.C. van Rijn

**Wetsartikelen:**

RECHTSPRAAK

***Ongehuwde partner van erflater verblijft zonder recht in diens appartement en moet dit dan ook op vordering van de vereffenaar ontruimen.***

Gedaagde X heeft een affectieve relatie gehad met erflater Y en met hem samengewoond in zijn appartement. Y is in juli 2022 overleden zonder bij uiterste wilsbeschikking over zijn nalatenschap te hebben beschikt. X is na het overlijden in het appartement blijven wonen. In 2023 is Z benoemd als vereffenaar in de nalatenschap. Z wil dat X het appartement verlaat en al haar spullen meeneemt. Volgens Z verblijft X zonder recht in het appartement. Z stelt dat het appartement verkocht moet worden om de schulden van de nalatenschap te voldoen omdat er doorlopende renteverplichtingen voor de hypotheek zijn en de vaste lasten doorlopen. De voorzieningenrechter stelt vast dat X geen recht of titel heeft om in het appartement te blijven wonen en bepaalt dat zij binnen zes weken het appartement moet ontruimen.

---

**Instantie:** Rechtbank Den Haag

**Datum uitspraak:** 08-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBDHA:2023:11997

**Zaaknummer:** C/09/650134 / KG ZA 23-561

**Rechters:** H.J. Vetter

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Mede-erfgenaam heeft naast de t.n.v. de erven staande reguliere WOZ-beschikking geen recht op een medebelanghebbendebeschikking.***

X is een van de erven van zijn in 2012 overleden vader A. Voor de tot de nalatenschap behorende onroerende zaken staan de WOZ-beschikkingen over 2019 en 2020 op naam van de 'erven A'. X vraagt aan de gemeente om over die jaren een medebelanghebbendebeschikking af te geven. De gemeente wijst dat verzoek af, hetgeen de rechtbank accordeert. Het hof stelt dat voor een medebelanghebbendebeschikking vereist is dat X zijn belang daarbij aannemelijk maakt. Van een belang in de zin van artikel 28 lid 1 Wet WOZ is sprake als het waardegegeven op grond van een wettelijk voorschrift wordt gebruikt en de belanghebbende door dit gebruik in zijn individuele belang kan worden geraakt. Als erfgenaam heeft X een fiscaal belang bij de waardebepaling van de onroerende zaken ingevolge artikel 22 Wet WOZ. Voor een medebelanghebbendebeschikking is naast het hebben van een belang echter vereist dat aan de belanghebbende niet reeds een reguliere beschikking is toegezonden. Ter zitting is komen vast te staan dat voor de onroerende zaken voor de belastingjaren 2019 en 2020 reguliere beschikkingen zijn genomen ten name van 'de erven van A'. Belanghebbende heeft mitsdien in zijn hoedanigheid van erfgenaam de mogelijkheid gehad om, tezamen met de andere erfgenaam, bezwaar en beroep tegen de in de (reguliere) beschikkingen opgenomen waardegegevens in te stellen. Daarmee staat vast dat X voor de jaren 2019 en 2020 geen recht heeft op de medebelanghebbendebeschikkingen.

---

**Instantie:** Gerechtshof Den Haag

**Datum uitspraak:** 01-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:GHDHA:2023:1443

**Zaaknummer:** BK-22/00216

**Rechters:** I. Reijngoud

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***De kantonrechter stelt de omvang van de vordering van het kind op zijn hertrouwde langstlevende ouder vast en veroordeelt deze laatste ex artikel 4:19 BW tot overdracht van een aandeel in zijn woning.***

Erflaatster A is in de herfst van 2020 overleden. B was de geregistreerd partner van A. X is de zoon van A en B. De goederen van X zijn onder bewind gesteld. A had niet bij testament over haar nalatenschap beschikt waardoor B en X haar erfgenamen zijn en de wettelijke verdeling van kracht is. In 2021 is aan X een aanslag erfbelasting opgelegd terwijl zijn erfdeel nog niet was vastgesteld. Ook bleek dat B inmiddels was hertrouwd. De bewindvoerder over het vermogen van X heeft vergeefs aan B verzocht om informatie over de omvang van de nalatenschap. Op verzoek van de bewindvoerder heeft de kantonrechter in de tussenuitspraak ECLI:NL:RBAMS:2023:3731 de omvang van de geldvordering van X op B vastgesteld. Ter zake van het verzoek van de bewindvoerder tot overdracht van goederen van de nalatenschap (art. 4:19 BW) kreeg B gelegenheid zich daarover uit te laten. Op de daaropvolgende mondelinge behandeling is B niet verschenen. Thans veroordeelt de kantonrechter B tot overdracht van een aandeel van 25% in de woning van B en beveelt B binnen veertien dagen na betekening van deze beschikking mee te werken aan het notariële transport. Bij weigering treedt de beschikking op de voet van artikel 3:300 lid 2 BW in de plaats van de ontbrekende wilsverklaring en handtekening van B.

---

**Instantie:** Rechtbank Amsterdam

**Datum uitspraak:** 20-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBAMS:2023:4278

**Zaaknummer:** 10359376

**Rechters:** M. van Walraven

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Kantonrechter wijst het verzoek tot opheffing van de vereffening af omdat er middelen aanwezig zijn in de negatieve nalatenschap.***

Omdat de nalatenschap negatief is en er geen middelen zijn om de kosten van de vereffening te dragen, heeft verzoekster namens de erfgenaam die de nalatenschap beneficiair heeft aanvaard, een verzoek ingediend tot opheffing van de vereffening. Uit de boedelbeschrijving blijkt dat het saldo van de nalatenschap negatief is, maar dat tot de baten behoort een woonwagen met ondergrond gewaardeerd op € 66.000. Deze is nog niet te gelde gemaakt. Omdat de verstrekker van twee hypothecaire leningen haar bevoegdheden als separatist niet wenst uit te oefenen, is de taak om de woonwagens en de ondergrond te verkopen op de erfgenaam/vereffenaar komen te rusten. De met de verkoop gemoeide kosten zijn aan te merken als vereffeningskosten en als zodanig schulden van de nalatenschap die met voorrang boven alle andere nalatenschapsschulden dienen te worden voldaan. De conclusie van de kantonrechter is dat er middelen zijn om de vereffening voort te zetten. Het verzoek wordt afgewezen.

---

**Instantie:** Rechtbank Noord-Holland

**Datum uitspraak:** 27-06-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBNHO:2023:5989

**Zaaknummer:** 10446484

**Rechters:** M.C. van Rijn

**Wetsartikelen:**

RECHTSPRAAK

***De rechtbank benoemt op verzoek van de erfgenaam een vereffenaar.***

Erflaatster liet twee kinderen achter: A, die de nalatenschap verwerpt, en B. Verzoeker C is het kind van A en als plaatsvervuller van A mede-erfgenaam. Omdat C niet in contact komt met B, verzoekt hij de rechtbank een vereffenaar te benoemen. Er is voldaan aan de voorwaarden van artikel 4:203 lid 1 onder a BW. C heeft belang bij het benoemen van een vereffenaar, omdat het gezamenlijk door alle erfgenamen vereffenen niet mogelijk is vanwege het onbereikbaar zijn van B. Hoewel de rechtbank B niet heeft kunnen bereiken en horen, wijst de rechtbank het verzoek toe.

---

**Instantie:** Rechtbank Rotterdam

**Datum uitspraak:** 19-07-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBROT:2023:6997

**Zaaknummer:** C/10/659139 / HA RK 23-5

**Rechters:** C. van Steenderen-Koornneef

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Rechtbank wijst de gevorderde opschorting van eerder aan informatieplicht niet-nakomende erfgenaam opgelegde dwangsommen af, omdat het voor diens risico komt dat het enige tijd kost voordat deze zelf de stukken krijgt.***

In een eerdere zaak (ECLI:NL:RBAMS:2023:1467, ERF 2023-0201) is enig erfgenaam X [gedaagde in het incident] o.m. veroordeeld inzage in stukken te geven/deze ter beschikking te stellen aan de onterfde legitimaris Y [eiser in het incident]. Tevens is daarbij een dwangsom opgelegd aan X. Thans vordert X dat de rechtbank het vonnis in incident met ingang van 12 juni 2023 opschort ten aanzien van het verbeuren van dwangsommen. Ook vordert X dat de rechtbank Y sommeert om te stoppen met het opeisen van de dwangsommen. Wat betreft de ontbrekende bankafschriften geldt dat X niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij er alles aan heeft gedaan om de bankafschriften op tijd te krijgen van de bank of dat het onmogelijk is of was om ze te krijgen. Zo blijkt niet concreet uit haar relaas wanneer zij voor het eerst de bankafschriften bij de bank heeft opgevraagd. Op de zitting van 3 februari 2023 heeft de rechter X voorgehouden dat zij verplicht was de bankafschriften aan eiser te geven. Volgens X heeft zij daarna meermaals contact gehad met de bank en heeft dit tot niets geleid. Hoewel een aantal bankafschriften zijn gestuurd, zijn deze echter nog steeds niet compleet. Het is de rechtbank niet gebleken wat daarvoor de reden is. Duidelijk is wel dat als X actiever had opgetreden, zij eerder over de bankafschriften had kunnen beschikken. Dat het onder andere door formaliteiten enige tijd kost voordat gedaagde de bankafschriften krijgt, komt daarom voor haar risico.

---

**Instantie:** Rechtbank Amsterdam

**Datum uitspraak:** 09-08-2023

**ECLI:** ECLI:NL:RBAMS:2023:4936

**Zaaknummer:** C/13/725372 / HA ZA 22-949

**Rechters:** Q.R.M. Falger

**Wetsartikelen:**